

Problems Experienced by Visual Arts Teachers Due to School Administrations and Solution Suggestions[#]

İbrahim Tanrıverdi^{1,a,*}, Nurhayat Güneş Aytaç^{2,b}

¹ Midyat Borsa Istanbul Anatolian High School, Mardin, Türkiye

² Ziya Gökalp Faculty of Education, Dicle University, Diyarbakır, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

[#]This study is part of the first author's master's thesis

History

Received: 18/03/2023

Accepted: 27/09/2023

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the opinions of visual arts teachers working in secondary education institutions regarding the problems they experience due to school administrators while conducting their lessons and their suggestions for solutions to these problems. The study group of the research consists of a total of 12 visual arts teachers working at secondary education, 8 in Midyat district of Mardin, 3 in Nusaybin district and 1 in Dargeçit district in the 2021-2022 academic year. The study group was determined by purposive sampling method. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the research. Interview technique was used as the data collection method and semi-structured interview form was used as the data collection tool. The content analysis method was used to analyze the data collected at the end of the interviews. The research results have been categorized under two headings as problems and solutions. According to this, it has been determined that visual arts teachers encounter issues in many main subjects such as workshops with school administrations, negative attitudes, lack of communication, lesson intervention, curricula, artistic activities, competitions, and excursions while conducting their lessons. For these problems, solutions such as providing training to administrators, providing financial support or material support to schools, and including questions from this course in the university exam were determined.

Keywords: Education, visual arts education, school administrations, problems experienced, solution suggestions

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Okul İdarecilerinden Kaynaklı Yaşadıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri[#]

Bilgi

[#]Bu çalışma birinci yazarın yüksek lisans tezinin bir parçasıdır.

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 18/03/2023

Kabul: 27/09/2023

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

ÖZ

Bu çalışma ortaöğretim kurumlarında görev yapan görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerine yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Mardin'in Midyat ilçesinde 8, Nusaybin ilçesinde 3 ve Dargeçit ilçesinde 1 olmak üzere ortaöğretimde görev yapan toplamda 12 görsel sanatlar öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak görüşme tekniği, veri toplama aracı olarak da yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler sonunda toplanan verilerin analizi için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, sorunlar ve çözüm önerileri olarak iki başlık altında toplanmıştır. Buna göre, görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul idarecileriyle atölyeler, olumsuz tavırlar, iletişim eksikliği, derse müdahale, ders programları, sanatsal etkinlikler, yarışmalar ve geziler gibi birçok ana konuda sorunlar yaşadığı belirlenmiştir. Bu sorunlara yönelik olarak da idarecilere eğitimler verilmesi, okullara maddi destek veya malzeme desteği verilmesi, üniversite sınavında bu dersten soru sorulması gibi çözüm önerileri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, görsel sanatlar eğitimi, okul idarecileri, yaşanan sorunlar, çözüm önerileri

Giriş

Okulların birçoğunda tükenmişlik veya motivasyon eksikliği yaşayan öğretmen/öğretmenler görülebilmektedir. Bunun birçok sebebi olabilir. Bu sebeplerden biri, bazı okul idarecilerinin yanlış tutum ve davranışlarıdır (Leithwood, Harris ve Hopkins, 2020; Toprak, Karakus ve Chen, 2023). Bu yanlış davranışlara bağlı olarak öğretmenlerde oluşan isteksizlik, eğitim kalitesine zarar verebilmektedir. Çünkü işini severek, isteyerek yapmak her işte olduğu gibi eğitimde de başarıyı getirmektedir. Bu konuda sorun yaşayan branşlardan biri de görsel sanatlardır. Bazı okul idarecilerinin bu dersi önemsiz görerek gereken ilgiyi göstermemesi, öğretmenleri olumsuz etkileyebilmekte ve derslerini yürütürken verimli olmalarının önüne geçebilmektedir. Oysaki sanat eğitiminin önemi ve gerekliliği tartışılmaz bir olgudur. Çünkü sanat eğitimi sadece sanat eserleri hakkında bilgi edinmeyi ve bu bilginin anlam ve anlayış inşa etmek için konuşlandırılmasına yönelik stratejileri içermez; aynı zamanda kültür inşa etme kapasitesini de içerir (Efland, 2002). Bununla birlikte kültürün devamlılığını sağlar, öğrencilerde özgüveni artırır ve yaratıcılığı geliştirir. Hatta yazar, eğitimci ve bir eğitim filozofu olan Maxine Greene (1995) sanat eğitiminin hayal gücünü serbest bırakacak eşsiz bir güce sahip olduğunu ve bu nedenle sanatı okul müfredatında merkezî hâle getirmemiz gerektiğini ileri sürmektedir.

İnsan çok yönlü bir canlıdır. Bu nedenle büyüyüp gelişirken ona verilen eğitimin de farklı ve çeşitli olması gerekmektedir. Çok katmanlı eğitim alan bireyler, toplumların gelişmesinde de önemli birer role sahiptir. Böyle insanların yetişmesinde sanat eğitiminin büyük bir işlevi vardır. Çünkü sanat hem anlamın hem de aklın geliştirilmesini sağlayan bir dildir. Bu anlamda sanat hayatımıza üç katkı sağlamaktadır. İlki bizlere tarif edilemez anlamları ifade edebileceğimiz bir araç sağlar. İkincisi bireylere zihinlerini farklı şekillerde kullanma ve geliştirme fırsatı sunar. Üçüncüsü, estetik dediğimiz belirli bir deneyim kalitesini mümkün kılar (Eisner, 2003). Bu bağlamda sanat eğitimi, bireyi ileriye taşıyan bir süreçtir.

Görsel sanatlar eğitimcileri sadece sanatçı yetiştirmekle veya yaratıcılığı ortaya çıkarmakla ilgilenmez. Onlar, sanatı seven, sanatçının kıymetini bilen, çirkinlikten rahatsızlık duyan, araştıran, eleştirel bakabilen, ince bir ruha sahip, saygılı, hoşgörü sahibi ve empati kurabilen insanlar yetiştirmeyi amaçlar (Özsoy, 2003). Ayrıca kültürlerarası anlayış ve saygı geliştirme, farklı kültürel toplulukların kimliğini tanıma, gündelik yaşam sorunlarına çözüm üretme ve çok yönlü düşünme gibi beceriler geliştirme yine sanat eğitiminin amaçları arasında yer alır (Kırıoğlu, 2009). Günümüz eğitim sistemleri de uluslararası alanda girişimlerde bulunabilen, kültürlü, sanatı seven ve sanatsal etkinliklerde bulunan, yaratıcılığı ve eleştirel düşünme becerisi gelişmiş insanlar yetiştirme gayesinde. Belirtilen tüm özellikleri kazandırma çabası içinde olan sanat eğitimi, genel eğitim içinde bu nedenle önemli bir yerdedir (Özsoy, Mamur, Güntay, Saribaş ve Karagöz, 2019).

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte etrafımızdaki hemen hemen her yer görsellerle çevrili hâle gelmiştir. Bu görseller belli bir amaç doğrultusunda oluşturulduğundan her biri açık veya gizli mesajlar taşımaktadır. Bu görsellerin taşıdığı mesajları doğru okumak önemlidir. Bunların çocuklar üzerinde bırakabileceği olumsuz etkilerin önüne geçebilmek için iyi bir görsel okuryazarlığa ve eleştirel düşünmeye ihtiyaç vardır. Görsellere bu şekilde yaklaşmayı öğreten sanat eğitiminin önemi bu noktada da karşımıza çıkmaktadır (Mamur, 2015; Özsoy ve Mamur, 2021).

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan güncel Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'ndaki öğrenme alt alanlarından biri "Kültürel Miras"tır. 9. sınıftan 12. sınıfa kadar farklı sınıf düzeylerinde müze eğitimine dair kazanımları içerir (MEB, 2018). Çünkü kültürel miraslar her toplum için büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle toplumdaki tüm bireylerin bunlar hakkında bilgi sahibi olması ve onları koruma bilincinde olması gerekmektedir. Kültürel miraslar ancak bu şekilde sonraki kuşaklara aktarılabilir. Topluma bu bilinci kazandırmada, sanat eğitiminin önemi yadsınmaz (Genç, 2019).

Amaçları ve birey için faydalarını düşündüğümüzde sanat eğitiminin ne kadar hassas ve önemli olduğunu kolaylıkla görebiliriz. Bununla birlikte günümüzde uygulanmakta olan Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programının iyi bir düzeyde olduğunu da söylemek mümkündür. Ancak bazı okullarda görsel sanatlar dersi, ikinci plana atılmaktan kurtulamamaktadır. Kimi zaman tüm paydaşlarının olumsuz düşünce ve davranışlarıyla karşılaşan görsel sanatlar öğretmenleri, motivasyon düşüklüğü yaşayabilmekte dolayısıyla bu durum dersin verimini olumsuz etkileyebilmektedir. Sanat eğitimcilerinin moral ve motivasyonlarını olumsuz yönde etkileyen faktörlerin ortadan kaldırılmasının, eğitimin kalitesini arttıracığı düşünülmektedir (Gökay ve Özdemir, 2010).

Kırıoğlu (1991)'na göre ülkemizde her yıl lise veya üniversiteye geçişte yapılan sınavlara harcanan yoğun enerji nedeniyle öğrenci ve öğretmenlerde sanata karşı ilgisizlik ve isteksizlik davranışları gözlemlenmektedir. Bunun yanı sıra görsel sanatlar dersinde malzeme ve mekan kısıtlılığı nedeniyle yaşanan aksaklıklar, hem görsel sanatlar öğretmenlerinin hem de öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Okul idarecileri okulun başarısı ve etkililiği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Hallinger ve Murphy, 1985; Gurr, Drysdale ve Mulford, 2005; Leithwood, Harris ve Hopkins, 2020; Pashiardis ve Kafa, 2022). İdarecilerin temel görevi okul hedeflerinin sınıf uygulamalarına dönüştürülmesini sağlamaktır. Bu, öğretmenlerin sınıf hedeflerini okulun hedefleriyle koordine etmeyi, öğretmenlere öğretimsel destek sağlamayı içermektedir. Ayrıca okul idarecileri öğretimin iyileştirilmesini teşvik etmek için öğretmenlerle sistematik bir şekilde bireysel olarak çalışmalıdır. Bu doğrudan aktivite idarecilerin bireysel olarak öğretmenlerin ihtiyaçlarını karşılayacak programları veya yöntemleri uyarlamasına olanak

tanımlanmaktadır. Bu aktivite öğretmen davranışında değişiklik yaratmada oldukça etkili olabilmektedir (Hallinger ve Murphy, 1985). Benzer şekilde Özdemir ve Sezgin (2002)'e göre de idareciler, daima aktif bir şekilde öğretim ortamlarına dâhil olmalıdır. Okul için eğitimsel hedefler koymalı, yapılacak etkinlikler için kaynaklar temin etmeli, öğretmenlerin ve diğer personelin gelişimini destekleyecek adımlar atmalı, okul ortamında personeller arası iyi ilişkilerin kurulabilmesi için uygun ortam oluşturmaktadır. Bu sayede okulun hedeflenen başarısına ulaşması daha da kolaylaşacaktır. Bununla birlikte olumlu bir öğrenme iklimi yaratmada okul idarecilerinin rolünün önemli bir kısmını öğretmenleri çabalarından dolayı ödüllendiren ve takdir eden bir çalışma yapısı oluşturmaktadır. İdarecilerin sunabileceği ödül türleri arasında özel olarak ifade edilen övgü, kamuoyu tarafından tanınma ve resmî onur ve ödüller yer almaktadır (Hallinger ve Murphy, 1985). Bunun gibi motive edici davranışlar sayesinde öğretmenlerin okula bağlılığı ve performansı yükselecek dolayısıyla okulun etkililiği de artmış olacaktır (Serin ve Buluç, 2012).

Her bir ders ve dersin öğretmeni önemli bir yere sahiptir. Bu noktada okul içinde en yetkili isimler olan idareciler bunu bilerek adil bir yönetim anlayışı içerisinde hiçbir öğretmenini kırmadan, küstürmeden ve daima pozitif bir yaklaşımla her bir öğretmenin kendisini değerli hissetmesini sağlayacak tavırlar sergilemelidir. Okul idarecileri öğretmenlerin motivasyonları üzerindeki etkilerinin farkında olarak öğretmenlerle iyi iletişim kurma, öğretmenlerin öğretme ve öğrenme yönlerini desteğe, meslektaşlar arası dayanışma, işbirliği, destek ve güven kültürünü teşvik etmelidir (Gurr, Drysdale ve Mulford, 2005; Leithwood, Harris ve Hopkins, 2020). Ancak okul idarecilerinden beklenen bu olumlu tutumların görsel sanatlar dersi açısından bakıldığında kimi zaman aksadığı gözlemlenmektedir. Bazı araştırmacılar, okul idarecilerinin görsel sanatlar dersine yönelik olumsuz tutum sergilediklerini doğrular nitelikte bulgular elde etmişlerdir. Örneğin, Göçmen (2014) okul yönetimleri, veliler, diğer branş öğretmenleri ve müfettişlerin olumsuz tutumları, demirbaş malzemelerin temini konusunda yaşanan aksaklıkları vurgulamıştır. Arslan (2015) da mobbinge uğrayan görsel sanatlar öğretmenleri olduğuna işaret etmektedir. Deniz (2004) çalışmasında görsel sanatlar dersinin sorunlarını, okul yönetiminin ilgisiz ve bilgisizliği, ailelerin dersi gereksiz uğraş olarak görmesi, atölyelerin yetersizliği, programdan kaynaklı sorunlar ve bakanlığın ilgisiz kalması olarak sıralamıştır. Bu çalışmalar görsel sanatlar dersi ve bu dersin öğretmenlerinin birçok sorunla karşılaştığını göstermektedir. Bu sorunların en önemlilerinden biri olan okul idarecilerinden kaynaklı yaşanan sorunların tespiti ve bunlara çözüm önerilerinin getirilmesi konu ile ilgili atılabilecek adımlarda rehber olması adına önemlidir.

Bu bağlamda araştırmada; ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul

idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunların ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaç kapsamında ayrıntılı bulgulara ulaşmak için yararlanılan araştırma soruları şunlardır:

1. Ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ilişkin çözüm önerilerine yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni "farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır" (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 69). Creswell (2013)'e göre, fenomenolojik araştırmalarda çalışmaya dâhil olacak kişilerin ele alınan olguyu bütün yönleriyle deneyimlemiş kişiler olması gerekmektedir.

Okullarımız içinde birçok idarecinin görsel sanatlar dersine karşı olumsuz düşünce ve davranışları olduğunu duymakta veya bunlarla bizzat karşılaşabilmekteyiz. Ancak ortada sorun veya sorunlar olduğunu biliyor olmamız onları her yönüyle kavradığımız anlamına gelmemektedir. Bu sebeple görsel sanatlar öğretmenleri ile görüşmek, onların okul idarecilerinden kaynaklı sorunlar yaşayıp yaşamadıklarının, eğer yaşıyorlarsa bu sorunların neler olduğunu, okula ve derse yönelik tutum ve motivasyonlarını ne yönde etkilediğinin tespit edilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi açısından oldukça önemlidir. Bu durum, çalışmada olgubilim desenin kullanılması gerektirir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Mardin'in Midyat ilçesinde 8, Nusaybin ilçesinde 3 ve Dargeçit ilçesinde 1 olmak üzere ortaöğretimde görev yapan toplamda 12 görsel sanatlar öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örneklem, zengin bilgi içeren durumların merkezi önemdeki hususları hakkında oldukça çok şey öğrenilebilmesine olanak tanımaktadır (Patton, 2014).

Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesi gönüllülük esasına dayandırılmış olup katılımcıların görüşme sürecine vakit ayırabilmeleri durumu göz önünde bulundurulmuştur. Etik ilkeler gereği araştırmada katılımcıların kimlikleri yerine "Ö1, Ö2, Ö3, ..." şeklinde kodlar kullanılmıştır.

Katılımcıların demografik özellikleri aşağıda Resim 1'de belirtilmiştir.

	Cinsiyet	Yaş	Görevdeki Kıdem Yılı	Okuldaki Hizmet Süresi	Ders Verdiği Sınıflar	Görüşme Süresi
Ö1	Erkek	37	1-5	6 Ay	11 ve 12	38 dk
Ö2	Erkek	37	6-10	2,5 Yıl	9	27 dk
Ö3	Kadın	28	1-5	2 Yıl	9 ve 10	22 dk
Ö4	Erkek	29	1-5	2 Yıl	9,10 ve 11	23 dk
Ö5	Kadın	30	1-5	1 Yıl	9,10,11 ve 12	22 dk
Ö6	Erkek	33	1-5	5 Yıl	9,10 ve 11	32 dk
Ö7	Kadın	31	6-10	1 Yıl	9,10 ve 11	33 dk
Ö8	Erkek	35	1-5	2 Yıl	9,10	17 dk
Ö9	Erkek	32	1-5	4 Yıl	10,11 ve12	20 dk
Ö10	Erkek	29	1-5	2 Yıl	10 ve 12	41 dk
Ö11	Kadın	42	1-5	2 Yıl	9,10,11 ve 12	26 dk
Ö12	Kadın	23	1-5	9 Ay	9,10,11 ve 12	32 dk

Resim 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin toplanmasında görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak da 13 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun geçerliliği için Güzel Sanatlar Eğitimi alanından dört uzmanının görüşü alınmıştır. Uzmanlardan gelen dönütler dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmış ve daha sonra görüşme formunun anlaşılır olduğunu test etmek adına bir görsel sanatlar öğretmeniyle pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Araştırma için gerekli izinlerin alınmasından sonra 01.02.2022-15.05.2022 tarihleri arasında katılımcı öğretmenler ile birebir yüz yüze görüşme gerçekleştirilerek veriler toplanmıştır.

Görüşme formunda yer alan sorular aşağıda sunulmuştur:

1. Okul idarenizin görsel sanatlar dersinin amaçları ve kapsamı hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz? Neden? Bu konudaki eksiklikler sizce nasıl giderilebilir?

2. Değer, saygı ve gereklilik açılarından bakıldığında okul idarenizin görsel sanatlar dersine bakışını nasıl buluyorsunuz? Bu konuda idarelerin olumsuz bakış açıları sizce nasıl düzeltilebilir?

3. Okul idaresinden görsel sanatlar dersinin işlenmesi yerine öğrencilerin başka bir dersi çalışması gibi bir istekle karşılaştınız mı? Karşılaştıysanız gerekçeleri nelerdir? Sizce böyle durumlarla karşılaşmaması için neler yapılabilir?

4. Okul idaresi ile iletişiminiz ve işbirliğiniz nasıl? Varsa yaşadığınız sorunlar nelerdir? Sizce okul idaresiyle sağlıklı iletişim ve işbirliği nasıl kurulabilir?

5. Okulunuzda görsel sanatlar dersi için kullandığınız bir atölye var mı?

Varsa - Okul idaresi atölye ihtiyaçlarını (bilgisayar, projeksiyon, resim malzemesi vb.) gidermekle ne kadar ilgilidir?

Yoksa - Okul idaresi atölye açılması fikrine nasıl bakıyor? Sizce okullarda atölyelerin açılması veya mevcut atölyelerin iyileştirilmesi konularında okul idareleri nasıl harekete geçirilebilir?

6. Sınıflarda/atölyede uygulama çalışmalarını yürütürken okul idaresi ile sorunlar yaşadınız mı? Yaşadıysanız bunlar nelerdir? Sizce belirtilen konuda sorunlar yaşanmaması için neler yapılabilir?

7. Okul idaresi tarafından yürütülen bazı iş ve işlemler nedeniyle (deneme sınavı, konferans, toplantı, evrak işlemleri gibi) dersinizi işleyemediğiniz oldu mu? Oluysa bunların ders saatinize denk gelmesi konusunda ne düşünüyorsunuz? Sizce idari işlemlerden ötürü derslerin aksamaması için neler yapılabilir?

8. Okul ders programları düzenlenirken okul idaresi ile sorunlar yaşıyor musunuz? Yaşıyorsanız bunlar nelerdir? Sizce bu konuda sorun yaşanmaması nasıl sağlanabilir?

9. Okul idaresi, yerel ve ulusal çapta düzenlenen resim, afiş, karikatür gibi yarışmalara öğrencilerin katılımının sağlanması konusunda sizi teşvik ediyor mu? Nasıl? Sizce bu yarışmalara okul idarelerinin ilgisi nasıl çekilebilir?

10. Okulda hangi sanatsal etkinlikleri yürütüyorsunuz? Okul idaresinin bu etkinliklere ilgisi nasıl? Sizce sanatsal etkinliklere okul idarelerinin ilgisi nasıl çekilebilir?

11. Görsel Sanatlar dersi kapsamında müze, galeri, ören yeri, tarihi mekân gibi yerlere düzenlenen gezilere okul idaresinin ilgisi ve yardımı nasıl? Sizce belirtilen bu gezilere okul idarelerinin ilgisi nasıl çekilebilir?

12. Okul idaresinin sanat alanında yetenekli öğrenciler için teşvik edici girişimleri oluyor mu? Oluysa bunlar nelerdir? Sizce bu konuya ilgisiz olan okul idarelerinin harekete geçmesi için neler yapılabilir?

13. Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. "İçerik analizi, sosyal bilimlerde gerek bir araştırma sonucu elde edilen transkript ya da kayıtların, gerek de yazılı veya görsel medya mesajlarının üzerinden çıkarımlar yapılmasıyla kullanılan biçimci bir araştırma tekniğidir" (Olgun, 2008, s. 66). İçerik analizine başlarken öncelikle yazıya geçirilmiş görüşmeler dikkatli bir şekilde okunmuştur. İki kodlayıcı önce farklı zamanlarda kodlama yapmış ardından bir araya gelerek belirledikleri ortak

kodlardan kategori ve temalara ulaşmışlardır. Nihai kod ve temalar üçüncü bir uzman tarafından kontrol edilmiştir. Böylece 2 ana tema ve birinci ana tema altında da 3 tema belirlenerek her tema altında kodlar kategorilerine göre yerleştirilmiştir. Bu aşamadan sonra her temanın altında oluşturulan tablolarla kategori ve kodlar, okuyucunun anlayabileceği şekilde, görüşmelerden yapılan alıntılarla açıklanmıştır. Daha sonra bulgular yorumlanmış ve ulaşılan sonuçlar belirtilmiştir.

Bulgular

Araştırma soruları olan; “Ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ilişkin

görüşleri nelerdir?” ve “Ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerini yürütürken okul idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ilişkin çözüm önerilerine yönelik görüşleri nelerdir?”, “Öğretmenlerin yaşadığı sorunlar” ve “Öğretmenlerin birinci tema altında toplanan sorunlara çözüm önerileri” olmak üzere iki ana temayı oluşturmuştur.

Öğretmenlerin Yaşadığı Sorunlar

“Öğretmenlerin yaşadığı sorunlar” adlı birinci ana tema “İdareciden kaynaklı sorunlar”, “Diğer paydaşlardan kaynaklı sorunlar” ve “Maddi olanaklardan kaynaklı sorunlar” olarak üç temaya ayrılmıştır. Her tema, altında oluşturulan kategoriler ve kodlar Çizelge 1, 2 ve 3’te sunulmuştur.

Çizelge 1. İdareciden kaynaklı sorunlar temasına ait veriler

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Derse dair bilgi (n*=18)	Bilgi sahibi olmama	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö11
	İletişim yetersizliği	Ö1
	Ders içeriğine dair yanlış algı	Ö1, Ö3, Ö11
	Bilgi sahibi olma	Ö9, Ö10, Ö12
Derse dair kültürel bakış (n=19)	Maddi ve manevi destek sağlanması	Ö10, Ö12
	İçeriğin boş olarak görülmesi	Ö2, Ö4, Ö7
	Dersin önemsiz görülmesi	Ö1, Ö6, Ö8, Ö11
	Dersin gereksiz görülmesi	Ö2, Ö7, Ö4
Derse dair teknik sorunlar (n=14)	Akademik başarının öncelenmesi	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11
	Atölye ortamı oluşturulmasındaki sıkıntılar	Ö2
	Malzeme teminindeki sıkıntılar	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7
	Dersin sınıfta işlenmesine yönelik yaşanan sıkıntılar	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö9, Ö12
Dersin okul dışı faaliyet boyutu (n=9)	Müze, ören yeri galeri, vb. gezilere yaklaşım	Ö8, Ö9, Ö10
	Maddi destek sıkıntıları	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö11, Ö12
Öğretmeni teşvik etme (n=17)	Okuldaki sanatsal faaliyetlere teşvik	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4
	Yetenekli öğrencilerin çalıştırılmasına teşvik	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö11, Ö12
	Yarışmalara öğrencilerin katılımının sağlanmasında öğretmeni teşvik	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö12

* katılımcıların kodları vurgulama sıklığı

Çizelge 1 incelendiğinde idareciden kaynaklı sorunlar, “Derse dair bilgi” (n=18), “Derse dair kültürel bakış” (n=19), “Derse dair teknik sorunlar” (n=14), “Dersin okul dışı faaliyet boyutu” (n=9) ve “Öğretmeni teşvik etme” (n=17) şeklinde 5 kategoriye ayrılmıştır. Kodlar da ait oldukları kategorilerin karşısında listenmiş ve katılımcıların söylemleri doğrultusunda kategorilerin vurgulanma sıklığı belirlenmiştir. Buradan hareketle katılımcılar, en çok “Derse dair kültürel bakış”, en az “Dersin okul dışı faaliyet boyutu” kategorilerine vurgu yapmışlardır.

Aşağıda, Çizelge 1’de yer alan her kategoriye göre katılımcılara ait dikkat çekici bazı söylem örnekleri verilmiştir.

KATEGORİ 1. Derse dair bilgi:

•

Bu kategoriyi oluşturan, “Bilgi sahibi olmama”, “İletişim yetersizliği”, “Ders içeriğine dair yanlış algı”, “Bilgi sahibi olma” ve “Maddi ve manevi destek sağlanması” isimleriyle 5 kod vardır. Bu kodlar, okul idarecilerinin derse dair bilgi sahibi olup olmama durumlarını belirten yönleriyle kendi içinde ikiye ayrılmaktadır.

• Görev aldığım süre boyunca yani bu 6 aylık süre boyunca böyle bir yeterli bilgiye sahip olduklarını düşünmüyorum. (Ö1)

• ...dersle ilgili gerekli bilgilerinin olduğunu düşünmüyorum. Araştırma yapmadıklarını düşünüyorum. (Ö3)

Bunun nedeni olarak da daha az iletişim daha az toplantıdan kaynaklı olduğunu düşünüyorum. (Ö1)

- Genel olarak Türkiye'deki algı şeydir ya işte resim, müzikten hep 5 alınır, geçilir. Çocuk zayıf aldığında neden alıyor diye sorgulanır. (Ö11)

- Bu dersin adının bile görsel sanatlar dersi olmadığını söylediler. Yani sadece resim dersi olarak nitelendiriyorlar. Çünkü bizim sadece resim yaptığımızı yani sadece işimizin çizmek olduğunu, neden görsel sanatlar? Bunu açıklamamı bile istediler. (Ö3)

- Mesela atıyorum bugün malzeme eksikimiz oluyorsa hemen yapıyorlar veyahut en basitinden görsel sanatlar atölyesinin tasarımı yapılması gerekiyorsa hemen hocam siz tasarımınızı yapın. Bize düşen görev ne ise yapalım diyorlar. (Ö10)

KATEGORİ 2. Derse dair kültürel bakış:

Bu kategoriyi oluşturan, "İçeriğin boş olarak görülmesi", "Dersin önemsiz görülmesi", "Dersin gereksiz görülmesi" ve "Akademik başarının öncelenmesi" isimleriyle 4 kod vardır.

- Birçok derse bakacak olursak en son sırada herhalde bizimki geliyor. İşte müzik, beden, resim olarak boş ders olarak görülüyor. (Ö2)

- Genellikle sanat dersleri ondan sonra performansa dayalı dersler, bu derslerin önemini çok kavrayamıyor idareciler. (Ö11)

- 12. sınıflarda genellikle sınava yönelik olduğu için hani hocam şöyle bir şey yapın mesela atıyorum 1. derste konunuzu işleyin, ikinci derste bunlara test çözdürseniz olur mu olmaz mı diye söyleniyor. (Ö10)

- 12. sınıflar biraz daha esnek bırakıyoruz. Onlar da istiyor, biz de bu yönde onları ilerletiyoruz. Soru çözmeleri için üniversite sınavına hazırlananlar için biraz daha serbest bırakıyoruz. (Ö9)

- Yani ikinci planda olduğumuzu düşünüyorum. Yine dediğim gibi akademik başarı hep ön planda olduğu için biz arka planda oluyoruz. Genelde şöyle geliyor. Öğrencileri yormayın, öğrencileri sıkmayın, işte ne yaparlarsa yapsınlar. Not kaygısı onlarda olmasın, yüksek olsun tarzında bize geliyorlar. (Ö7)

KATEGORİ 3. Derse dair teknik sorunlar:

Bu kategoriyi oluşturan, "Atölye ortamı oluşturulmasındaki sıkıntılar", "Malzeme teminindeki sıkıntılar" ve "Dersin sınıfta işlenmesine yönelik yaşanan sıkıntılar" isimleriyle 3 kod vardır.

- Daha önce bir atölye olayımız vardı. İşte bir sınıf boşaldı. Bunu atölyeye çevirelim dedik ama okulun ihtiyacı olmasına rağmen atölyeye dönmedi. Orada bir şevkim kırıldı açıkçası. (Ö2)

- ...okul idaresi yetersiz kalıyor. Yani ihtiyaçlarını gidermede maddi sıkıntılardan kaynaklı, ödenekten kaynaklı ya da onların ilgisizliğinden mi dersin bir şey diyemem ama yetersiz yani. Söylediğimizde, taleplerinizi ifade ettiğimizde ödenek yok, imkân yok denilerek savuşturuluyor ne yazık ki. (Ö6)

- Yaşadığım tek sorun sınıflarda ders işlediğim için çocuklar çok gürültülüler ve tek katlı bir bina bizim okulumuz. İdare ortada idare binası işte müdür ve müdür yardımcı odası. Sınıf da onların etrafında yani her türlü ses gidiyor onlara. (Ö12)

- ...sınıflar kirleniyor ve bu da yani okulda çalışan görevlilere biraz problem yaratıyor. Onlarla ufak tefek sorunlar yaşadım. (Ö5)

KATEGORİ 4. Dersin okul dışı faaliyet boyutu:

Bu kategoriyi oluşturan "Müze, ören yeri, galeri, vb. gezilere yaklaşım" ve "Maddi destek sıkıntıları" isimleriyle 2 kod vardır.

- ...gayet iyi yani herhangi bir yere gezi düzenlendiği zaman öğrencilerimizi yolluyor, etkinlik olduğu zaman yolluyor. (Ö9)

- Aslında okul idaresi bu tür konularda maddiyata dayandığı için ve maddi destek okula çok sağlanmadığı için herhangi bir ilgisi ve yardımı yok açıkçası. (Ö11)

- ...teklif ettim. Maddi anlamda çok problem olacağını söyledikleri için bu onaylanmadı, olumsuz karşlandı yani. (Ö12)

KATEGORİ 5. Öğretmeni teşvik etme:

Bu kategoriyi oluşturan, "Okuldaki sanatsal faaliyetlere teşvik", "Yetenekli öğrencilerin çalıştırılmasına teşvik" ve "Yarışmalara öğrencilerin katılımının sağlanmasında öğretmeni teşvik" isimleriyle 3 kod vardır.

- Okul idaresinin ilgisi çok az hatta yok denecek kadar az. İşte ne bileyim bir sergi düzenlediğimiz de hemen sıfır katılım düzeyinde oluyor yani buna gerekli merak yok denecek kadar az bu şekilde diyebiliriz. (Ö2)

- ...yetenekli öğrencilerin listesini birçok kez istediler. Bununla ilgili kurs açılacaktı herhangi bir gelişme olmadı. Yani aslında teşvik edecek herhangi bir girişim var mı dersiniz yok. Bireysel olarak öğretmenlerin daha çok teşvik edici girişimleri oluyor. Okul idaresinin değil. (Ö11)

- Ödül sistemi ile ilgili, yarışma kuralları ile ilgili teşvik edici, pozitif bir olay görmüyorum açıkçası. Bu da ister istemez modu düşürüyor. Hani boş bir şeymiş gibi geliyor. Buna daha dikkat edilmesi gerekir. (Ö2)

Çizelge 2. Diğer paydaşlardan kaynaklı sorunlar temasına ait veriler

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Veli ilgisizliği (n* = 1)	İzin vermeme	Ö5
Öğrenci ilgisizliği (n = 1)	Diğer derslere çalışılması	Ö8
Diğer branş öğretmenlerinden kaynaklı sorunlar (n = 4)	Saygı duymama	Ö7
	Öğrencilerin dersten alınması	Ö1, Ö5
	Dersi alma talebi	Ö1

* katılımcıların kodları vurgulama sıklığı

Çizelge 2 incelendiğinde bakış açıları nedeniyle görsel sanatlar dersini olumsuz etkileyen veli, öğrenci ve diğer branş öğretmenlerine dair veriler de araştırma dahilinde elde edilmiştir. Veriler, “Veli ilgisizliği” (n=1), “Öğrenci ilgisizliği” (n=19) ve “Diğer branş öğretmenlerinden kaynaklı sorunlar” (n=4) şeklinde 3 kategoriye ayrılmıştır.

Kodlar da ait oldukları kategorilerin karşısında listenmiş ve katılımcıların söylemleri doğrultusunda kategorilerin vurgulanma sıklığı belirlenmiştir. Buradan hareketle katılımcılar, en çok “Diğer branş öğretmenlerinden kaynaklı sorunlar” kategorisine vurgu yapmışlardır.

Aşağıda, Çizelge 2’de yer alan her kategoriye göre katılımcılara ait dikkat çekici bazı söylem örnekleri sunulmuştur.

KATEGORİ 1. Veli ilgisizliği:

Bu kategoriye oluşturan “İzin vermeme” ismiyle 1 kod vardır.

- *Hem okul idaresi hem de veli durumu var. ...veli çocuğunu alıp şuradan markete bile götüreceğim olsam buna*

izin vermeyebiliyor. Yani veliyi de orada bir kırıp aşmak gerekiyor. Sonrasında belki de okul idaresi. (Ö5)

KATEGORİ 2. Öğrenci ilgisizliği:

Bu kategoriye oluşturan “Diğer derslere çalışılması” ismiyle 1 kod vardır.

- *...bütün okullarda olduğu gibi bizde de sınav döneminde öğrenciler kendileri bu tarz derslerde diğer derslere çalışmak istiyor.* (Ö8)

KATEGORİ 3. Diğer branş öğretmenlerinden kaynaklı sorunlar:

Bu kategoriye oluşturan “Saygı duymama”, “Öğrencilerin dersten alınması” ve “Dersi alma talebi” adlarıyla 3 kod vardır.

- *Genelde diğer branş öğretmenlerimiz özellikle görsel sanatlar dersinde kendi branş denemelerini yapma talepleri çok oldu. Bunun nedeni de aslında dersimin önemsiz görülmesinden kaynaklandığını düşünüyorum.* (Ö1)
- *Dersten öğrenci alma olayı var. Yani görsel sanatlar mı tamam öğrenci alayım, beden eğitimi okey tamam gelsin falan. Bu gibi sorunları biraz yaşadım.* (Ö5)

Çizelge 3. Maddi olanaklardan kaynaklı sorunlar temasına ait veriler

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Teknik sorunlar (n* = 12)	Malzeme teminindeki sıkıntılar	Ö6, Ö2, Ö4, Ö5, Ö11, Ö12
	Atölye ortamı oluşturulmasındaki sıkıntılar	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö11, Ö12

* katılımcıların kodları vurgulama sıklığı

Çizelge 3’te görüldüğü üzere “Maddi olanaklardan kaynaklı sorunlar” teması altında “Teknik sorunlar” (n=12) adlı bir kategori yer almıştır. Kodlar da bu kategorinin karşısında listenmiş ve katılımcıların söylemleri doğrultusunda kategorinin vurgulanma sıklığı belirlenmiştir.

Aşağıda, Çizelge 3’te yer alan “Teknik sorunlar” kategorisi kapsamında katılımcılara ait bazı söylem örnekleri verilmiştir.

KATEGORİ 1. Teknik sorunlar:

Bu kategoriye oluşturan “Malzeme teminindeki sıkıntılar” ve “Atölye ortamı oluşturulmasındaki sıkıntılar” isimleriyle 2 kod vardır.

- *Bir nevi öğrenilmiş çaresizlik aslında. Artık bahsetmemeye başlıyorsun ihtiyaçlarından. Nasıl olsa olmayacak, okulun imkânları olsun ya da okula genellikle gelen ödenek olsun yetersiz olması sebepleri idareciler bilir, ben de az çok biliyorum. Maddi açıdan çok yetersiz desteklendiğini düşünüyorum. Yeterli ödeneğin ayrılmadığını düşünüyorum.* (Ö6)

- *Atölyemiz var fakat kullanamıyorum. Çünkü atölye çok küçük ve biz çok kalabalığız ve sığmıyoruz.* (Ö3)

- *Şöyle bir şey var köy okulunda olduğum için okulumuzun fiziki şartları herhangi bir atölye açılması ya da bir yerin atölye olarak kullanılmasına elverişli değil.* (Ö11)

Çizelge 1, 2 ve 3 incelendiğinde, toplamda 9 kategori ve 24 kod arasında, “Derse dair bilgi” ve “Derse dair kültürel bakış” kategorileri en fazla görüş bildirilenler

olmuştur. Kodlarda ise “Bilgi sahibi olmama” ve “Akademik başarının öncelenmesi” kodları yine en çok vurgulananlar olarak dikkat çekmektedir.

Araştırma sorularından ilki, “görsel sanatlar öğretmenlerinin okul idarecilerinden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?” olmuştur. Bu doğrultuda Çizelge 1’de katılımcı görüşleri daha yoğundur. Çizelge 2 ve 3 ise yaşanan sorunların maddi olanaklar, veli, öğrenci ve diğer branş öğretmenleri gibi idareci dışı boyutlarını ortaya çıkarmaktadır. Bu da sorunların bir kısmının idarecileri aştığını veya çözüm için idarecilerin tek başına yetersiz kalabildiğini göstermektedir. Sorunlar, birçok sanat eğitimi uzmanının tespitleriyle örtüşmektedir. Örneğin Artut (2004)’a göre ülkemizde sanat eğitime karşı olumsuz beklentiler daha baskındır. Alanda yaşanan gelişmelere yetişememiş olmamızın yanında öğrenci ve velilerin olumsuz düşüncelere sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca sanat eğitime ayrılan bütçenin de yetersiz seviyede olması, uygun koşullarda ders verilmesini engellemekte bu da ders verimini azaltmaktadır. Bunlar dışında yöneticilerin yanlış tutum ve davranışlar sergiliyor olmaları da bir başka sorundur.

Sorunların temeline inen Özsoy (2003)’a göre okullarda uzun süre sanat eğitime ayrılan sürenin yetersiz olması ve derslerin seçmeli olarak sunulması nedeniyle bireyler, yeterli sayılacak seviyede sanat eğitimi alamamışlardır. Bu nedenle bugün okullarda bu dersin içeriği, yararları veya nasıl olması gerektiğini bilmemekteirler. Bilmedikleri için de değersiz bulmakta

ve destek vermemektedirler. Bu yüzden görsel sanatlar öğretmenlerinin görevi sadece okulda öğrencilere değil tüm çevrelerine sanat eğitimi vermektir.

Öğretmenlerin Birinci Tema Altında Toplanan Sorunlara Çözüm Önerileri

“Öğretmenlerin birinci tema altında toplanan sorunlara çözüm önerileri” adlı ikinci ana tema altında tema yerine sadece 6 kategori belirlenmiştir. Belirlenen kategoriler, kodlar ile birlikte Çizelge 4’te sunulmuştur.

Çizelge 4’te görüldüğü gibi “Öğretmenlerin birinci tema altında toplanan sorunlara çözüm önerileri” adlı ana teması, “Eğitimin kalitesinin artırılması” (n=8), “Derse dair algının iyileştirilmesi” (n=14), “İletişim ve iş birliğini iyileştirme” (n=13), “Yetenekli öğrenciler, yarışmalar ve sanatsal etkinlikler konusunda teşvik etme” (n=14), “Dersin okul dışı faaliyetleri” (n=11) ve “Teknik sorunların çözümü” (n=11) şeklinde 6 kategoriye ayrılmıştır. Kodlar da ait oldukları kategorilerin karşısında listenmiş ve katılımcıların söylemleri doğrultusunda kategorilerin vurgulanma sıklığı belirlenmiştir. Buradan hareketle katılımcılar, en çok “Derse dair algının iyileştirilmesi” ve “Yetenekli öğrenciler, yarışmalar ve sanatsal etkinlikler konusunda teşvik etme” kategorilerine vurgu yapmışlardır.

Aşağıda, Çizelge 4’te yer alan her kategoriye göre katılımcılara ait söylem örnekleri sunulmuştur.

KATEGORİ 1. Eğitimin kalitesinin artırılması:

Bu kategoriyi oluşturan “Hizmet içi eğitimlerin artırılması” ismiyle 1 kod vardır.

- ...öğretmenlere resim konusunda yeterli desteğin yani kurs ne bileyim kurs olur, bir toplantı olur, bir konferans düzenlenir. Bu dersin ne kadar önemli olduğuna dair bakanlık tarafından bu tarz şeylerin yapılmasını daha uygun görüyorum. (Ö2)
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bir sanat semineri, konferans tarzında bilgi verilmesi taraftarıyım. Eğer böyle bir seminer, konferans verilirse müdürlerimize, idarecilerimize sanata bakış açılarının değişeceğini düşünüyorum. (Ö1)

KATEGORİ 2. Derse dair algının iyileştirilmesi:

Bu kategoriyi oluşturan “Sanatsal etkinlikler düzenlenmesi”, “Üniversite sınavına soru eklenmesi”, “Öğretmenlerin derse sahip çıkması” ve “Öğrencilerin bilinçlendirilmesi” isimleriyle 4 kod vardır.

- Görsel sanatların amacı, geleceğe yönelik kapsamı ve öğrenciler üzerindeki psikolojik ya da rahatlama açısından nasıl bir şeyler yapılabilir diye bir tanıtım ya da bir workshop, uygulama gibi bir şeyler yapılırsa görsel sanatlar için daha iyi olur. (Ö4)

Çizelge 4. Öğretmenlerin birinci tema altında toplanan sorunlara çözüm önerileri ana temasına ait veriler

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar
Eğitimin kalitesinin artırılması (n*=8)	Hizmet içi eğitimlerin artırılması	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö11
Derse dair algının iyileştirilmesi (n=14)	Sanatsal etkinlikler düzenlenmesi	Ö2, Ö3, Ö10, Ö12
	Üniversite sınavına soru eklenmesi	Ö1
	Öğretmenlerin derse sahip çıkması	Ö6, Ö10, Ö3, Ö7, Ö8, Ö5, Ö12
	Öğrencilerin bilinçlendirilmesi	Ö4, Ö11
İletişim ve iş birliğini iyileştirme (n=13)	Toplantı, fikir alışverişi	Ö1, Ö9, Ö11
	Karşılıklı anlayış ve saygı	Ö3, Ö11
	İhtiyaçların giderilmesi	Ö1, Ö2, Ö6, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12
	İdarenin tarafsız olması	Ö9
Yetenekli öğrenciler, yarışmalar ve sanatsal etkinlikleri teşvik etme (n=14)	Kurs imkânı sunulması	Ö1, Ö3, Ö6
	Başarı elde edilmesi	Ö3, Ö5, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11
	İdarecilere ödül verilmesi	Ö9, Ö10, Ö12
	Velilerin katılımı	Ö11
	Üst yöneticilerin katılımı	Ö12
Dersin okul dışı faaliyetleri (n=9)	Bilgilendirme	Ö1, Ö6, Ö8, Ö9
	Maddi destek	Ö3, Ö5, Ö11, Ö12
	Tanıtım	Ö10
Teknik sorunların çözümü (n=11)	Maddi destek verilmesi	Ö2, Ö6, Ö11
	Atölyelerin açılması veya iyileştirilmesi	Ö2, Ö1, Ö5, Ö6, Ö11
	Malzeme desteği sağlanması	Ö12, Ö2
	Okulun fiziki şartlarının iyileştirilmesi	Ö12

* katılımcıların kodları vurgulama sıklığı

- ...insanların aslında beğenisine sunabileceğimiz şekilde etkinlikler yaparsak bence bu herkesin hoşuna gidecektir. İdare de aslında bu konuda biraz daha yapılan çalışmalarını etkinlileri görürse daha anlayışlı davranacağını düşünüyorum bu konuda. (Ö12)
- Bence yapılması gereken şey... Görsel Sanatlar dersi için de 2 tane veya 3 tane sorunun kitapçığa eklenmesi taraftarıyım. Bu yapılırsa eğer öğrenciler bu dersin biraz daha gerekli olduğunu, bu dersi almalarının, hocalarının anlattıklarının gerekli olduğunu, önemli olduğunu anlayabilirler ve idareciler de bunu yaparsa bize artık daha fazla saygı gösterebilir. (Ö1)
- Burada bizim durumumuz önemli. Şanslarını deniyorlar. Eğer sen hayır ben dersimi işlemek istiyorum, etkinliklerimiz var deyip cevap verdiğinde onlar da saygı duyuyorlar. Yani benim gördüğüm, yaşadığım bu. (Ö7)

KATEGORİ 3. İletişim ve iş birliğini iyileştirme:

Bu kategoriye oluşturan “Toplantı, fikir alışverişi”, “Karşılıklı anlayış ve saygı”, “İhtiyaçların giderilmesi” ve “İdarenin tarafsız olması” isimleriyle 4 kod vardır.

- Sağlıklı bir iletişim ve iş birliği nasıl kurulabilir sorusunun cevabı olarak da toplantı olabilir. Bizden fikir alıp fikir alışverişi yapmalarını isterdim. Çünkü fikir alışverişi yapılmadığı zaman zaten bir iletişim kopukluğu yaratılıyor. (Ö1)
- Karşılıklı anlayış ve saygı diye düşünüyorum. Çünkü yaptırım uygulamak bence her yerde ters tepiyor ama daha insani şartlarda daha işbirlikçi ortak noktalar bulunursa ya da idareciler kendi alanında öğretmeni rahat bırakırsa, ...bence herhangi bir sorunla karşılaşmaz diye düşünüyorum. (Ö11)
- İsteklerimizin boş çıkması bizi üzüyor ve bu da sağlıklı iletişimin önüne bir engeldir. Birlikte hareket etmemiz, isteklerimizin karşılanması sağlıklı iş birliğini doğurur diye düşünüyorum. (Ö2)
- Yaşadığım sorunlar çerçevesinden bakarsak da ilk atandığım zaman okul idaresi tarafından, Okulumuzun daha fazla güzelleşmesi gerektiğinden bahsettiler ama bunu bana sorumluluk olarak yüklediler. ...Eğer onlardan olumlu bir şekilde iş birliği açısından beraber yapabileceğimiz bir durum olursa seve seve yapmaya hazır olduğumu belirtirim. (Ö1)
- ...okul idaresinin tarafsız olması gerekiyor, her öğretmeni dinlemesi gerekiyor, iş birliğine durması gerekiyor. Bu şekilde işler yürür okul idaresinde. (Ö9)

KATEGORİ 4. Yetenekli öğrenciler, yarışmalar ve sanatsal etkinlikler konusunda teşvik etme:

Bu kategoriye oluşturan “Kurs imkânı verilmesi”, “Başarı elde edilmesi”, “İdarecilere ödül verilmesi”, “Velilerin katılımı” ve “Üst yöneticilerin katılımı” isimleriyle 5 kod vardır.

- Bakanlığın, Milli Eğitimin falan teşvik edici şekilde seminerler düzenlemesi ya da böyle yetenekli öğrencileri öğrenmeleri gibi ya da bunlara kurs açma imkânı sunmaları gibi yani bakanlık tarafından zorlamalarla idarecileri daha çok harekete geçirebileceklerini düşünüyorum. (Ö3)
- Okula derece getirmek önemi burada, resimde bir derece alınırsa okulun da bence öğrencinin de fazlası ile ilgisi dönecektir diye düşünüyorum. (Ö5)
- ...okul idaresine törende ödül verilseydi, plaket verilseydi, veyahut ödül, kaymakamın elinden alınsaydı, makamında alınsaydı, ilçe milli eğitim müdürümüz elinden alınsaydı istekli olurlardı. (Ö10)
- Bence idare ile bu konuda görüşerek her çocuğun çalışmasının en azından sergilenmesi, ailelerinin davet edilmesi ile çocuğun bir şeyler üretebildiğini hem kendine hem ailesine göstererek ilgisi çekilebilir diye düşünüyorum. (Ö11)
- Böyle bir şey düzenlendiğinde işte ilçeden, işte kaymakamımız çok aktif bu konuda, o davet edilir veya yine işte ilçe milli eğitim müdürümüz davet edildiği durumda güzel de bir iş düzenlenmişse eğer övgü de mutlaka olacaktır. Bu da idare hoşuna gider diye düşünüyorum. (Ö12)

KATEGORİ 5. Dersin okul dışı faaliyetleri:

Bu kategoriye oluşturan “Bilgilendirme”, “Maddi destek” ve “Tanıtım” isimleriyle 3 kod vardır.

- Okul idarecilerine bu işlerin faydalı olduğunu anlatabilmek lazım. (Ö8)
- Yani Milli Eğitim buna bir destek sağlarsa hani ücret karşılanırsa belki istekleri olabilir. (Ö12)
- Sosyal medyayı çok kullanıyorsa okul idaresi sosyal medyada bunun haber olabileceğini, şehrin yerel bir haber programı çağrılabilir. Sosyal medyada fotoğraf çekilip, sosyal medyada paylaşılabilir. Öğrenciler bunu bir tweet yapabilir ve bu şekilde öğrencilerin memnun kaldığı, velilerin memnun kaldığı bilgisiyle okul idarecileri bu şekil teşvik edilebilir. (Ö10)

KATEGORİ 6. Teknik sorunların çözümü:

Bu kategoriye oluşturan “Maddi destek verilmesi”, “Atölyelerin açılması veya iyileştirilmesi”, “Malzeme desteği sağlanması” ve “Okulun fiziki şartlarının iyileştirilmesi” isimleriyle 4 kod vardır.

- Yeterli destek verilmesi gerekiyor. Yeterli ödeneğin çıkması gerekiyor. Mesela en çok yaşadığımız sıkıntılardan biri de atölye sıkıntısı ya da işte materyal sıkıntısı yaşıyoruz. Ne bileyim tuvaldir, boyadır, şövaledir işte tabure vesaire gibi şeyler yapılabilir. (Ö2)
- ...hangi okul olursa olsun kırsalda da olsa, merkezde de olsa, büyük olsa, küçük olsa eğer gerçekten ciddi anlamda görsel sanatlar dersinde bir ürün istiyorlarsa atölye şart. (Ö5)
- Bir kere bize bir okul binası şart... Sınıflar çok küçük çünkü sınıf değil normal bir oda yani memur odası. Onu sınıfa çevirmeye çalışmışız. En

başta bir gerçekten bir okul binasına ihtiyacımız var. (Ö12)

Çizelge 4 incelendiğinde, Çizelge 1, 2 ve 3'te verilmiş sorunların çözüm önerileri için saptanan kodlar içinde en çok vurgulanan hizmet içi eğitimlerin artırılması olmuştur. Bu durum, okul idarecilerinin bilgi eksikliğinin en çok vurgulanan sorunlardan biri olmasının sonucu olarak düşünülebilir. Hizmet içi eğitimin, bilgi eksikliğinin giderilmesi ve görsel sanatlar dersine yönelik algının değişmesinin yanı sıra bahsedilen sorunların bazılarında da çözüm olacağı düşünülmektedir. Diğer çözüm önerileri de birçok sanat eğitimi uzmanının görüşleriyle örtüşmektedir. Örneğin Kırıçoğlu (2015)'na göre görsel sanatlar dersi, farklı yapısı nedeniyle kendine özgüdür. Bu durum öğrenme ortamının da kendine has olması gerektiği anlamına gelmektedir. Bu nedenle okullarımızda görsel sanatlar dersinin yürütüldüğü sınıflar, sanatsal çalışmalara uygun olmalı, öğrenciyi motive edecek şekilde dizayn edilmelidir. Bunun yanında sanat eğitimi sadece okul içi ile sınırlandırılmamalıdır. Müze, galeri, sergi ve gösteriler gibi etkinliklere katılım planlanarak sürece dâhil edilmelidir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında derse dair yaşanan teknik sorunlar; okulda atölyenin olmaması veya atölyenin donanımsal eksiklerinin olması ve malzeme eksiklikleridir. Bunlara ek olarak gürültü ve kirlilik gibi konularda da okul idarecileriyle sorunlar yaşandığı belirlenmiştir. Bazı okullarda fiziki imkânlar elverişli değilken bazılarında idarecilerin ilgisizliği belirtilen sorunların devam etmesinin nedeni olarak görülmüştür. Yeşilyurt (2009), Kartopu (2013) ve Göçmen (2014)'in araştırmalarına bakıldığında teknik konularda benzer sorunların olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmada belirlenen sorunların, farklı araştırmalarda elde edilen verilerle örtüşüyor olması da görsel sanatlar dersinin teknik sorunlarının ülke genelinde ve farklı eğitim kademelerinde benzer olduğu düşüncesini akla getirmektedir. Arslan (2015), görsel sanatlar öğretmenlerinin mobbing yaşama ve örgütsel bağlılık düzeyleri konusunda yaptığı araştırmasında idarecilerin duyarsız yaklaşımlarını, dersi diğer derslerle eşit görmemesi, ayırım yapması gibi davranışlarını mobbing olarak nitelendirmiştir. Bu araştırma kapsamında da görsel sanatlar dersini boş, gereksiz ve önemsiz gören okul idarecileri olduğu belirlenmiştir. 12 katılımcının 7'si bu durumlardan en az birini yaşadığını belirtmiştir. Akademik başarıya önem verilmesi ve sınav odaklı düşünülmesi nedeniyle Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Tarih, Coğrafya vb. derslere çalışılmasının istenmesi gibi davranışlar da katılırsa bu sayı 10'a çıkmaktadır. Bu da bazı görsel sanatlar öğretmenlerinin mobbing yaşadığını gözler önüne sermektedir. Araştırma sonuçlarını destekler nitelikte Yavuncu (2017)'nin araştırması, okul idarecilerinin sanat derslerini gerekli görmediklerini, sanat derslerinde test çözme, sınav çalışması ya da başka derslerin işlenmesi gibi durumların yaşanmasına karşı yeterli disiplini sağlayamadıklarını ortaya koymuştur. Arslan (2012) idarecilerin görüşlerini alarak yaptığı

araştırmada, yarışmalara katılım konusunda sorunu sadece idarecilerde görmeyip öğretmenlerin de bu konuda eksik olduğunu belirtmiştir. Bu durum diğer sorunlarda da öğretmenlerin eksikliklerinin olup olmadığı sorusunu akla getirmektedir. Dolayısıyla bu araştırma yeni bir araştırma için de fikir oluşturmaktadır.

Araştırmanın birinci sorusu kapsamında, iletişim yetersizliği ve derse dair yanlış algının olduğu gerekçeleriyle katılımcıların %75'inin okul idarecilerinin görsel sanatlar dersine dair yeterli bilgiye sahip olmadığı görüşüne ulaşmıştır. Akademik başarının ön planda tutulması, görsel sanatlar dersinin gereksiz, önemsiz veya içeriğinin boş görülmesi gerekçeleriyle ise katılımcıların yaklaşık %83'ü idarecilerin derse dair kültürel bakışını olumsuz bulmaktadır. Araştırma sonuçları ile benzerlik gösteren Can (2010)'ın araştırmasına göre rehber öğretmenler okul idarecilerinin rehberlik çalışmalarına karşı ilgisiz olduğunu, rehberlik servisinin görev ve sorumluluklarını bilmediklerini, öğretmenlerden alanı dışında kalan iş ve işlemleri yapmalarını istediklerini, rehberlik dersinde rehberlik ile ilgili etkinlikleri yapmak yerine diğer dersleri yaptıklarını ve idarecilerden kendilerine bununla ilgili gerekli desteğin sağlanmadığını belirtmişlerdir. Bakıoğlu ve Gayık Asyalı (2005)'in araştırması da idarecilerin okullarda rehberlik hizmetlerine dair bilgilerinin yetersiz olduğunu, iletişim eksikliği olduğunu ve rehberlik hizmetlerine ilişkin olumsuz ve önyargılı bir yaklaşımları olduğunu ortaya koymuştur. Tuzgöl Dost ve Keklik (2012) de araştırmalarında idarecilerin PDR hizmetlerine ilişkin önyargılı tutumu, bilgi ve işbirliği eksikliği olduğunu, PDR alanının iyi tanınmadığı görev ve sorumluluklarının iyi bilinmediğini saptamışlardır. Aynı şekilde Tabak (2021)'in araştırması da okul idarecilerinin özel eğitime ilişkin yeterli düzeyde bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını, özel eğitime değer vermediklerini ve iletişim eksikliği olduğunu ortaya koymuştur. Bays ve Crockett (2007) de özel eğitim öğretmenleri ile okul idarecileri arasında yeterli iletişimin bulunmadığını saptamışlardır. Bu sonuçlar farklı branştan birçok öğretmenin okul idarecileri ile benzer sorunlar yaşadığını ortaya koymuştur. Bu da okulların başarısı açısından oldukça düşündürücüdür.

Katılımcıların yaklaşık %83'ü okulda atölyelerinin olmaması, süreç içerisinde oluşan malzeme ihtiyaçlarının giderilmemesi gibi farklı teknik sebeplerden ötürü sorun yaşamaktadırlar. Müze, galeri, ören yeri gibi yerlere geziler düzenleyemeyen öğretmenler ise idarecilerinin konuya ilgisiz kalma nedenlerini büyük oranda maddi destek olmayışına bağlamaktadırlar. Benzer şekilde Deniz (2004), Göçmen (2014) ve Yavuncu (2017)'un araştırma sonuçları da okul idarecilerinin, sanat eğitimi derslerinin işleneceği mekanları sağlamada ve resim malzemelerini temin etmede yetersiz kaldığını bu konularda önceliğin sanat dersleri dışındaki derslere verildiğini ortaya koymuştur.

Katılımcıların yaklaşık %58'i okul idarecilerinin yetenekli öğrencilerin çalıştırılması konusunda teşvik edici girişimlerde bulunmadığını belirtmişken yaklaşık %33'ü ise idarecilerinin okuldaki sanatsal etkinliklere katılım

sağlamadığını, ilgisiz olduğunu, yardımcı olmadığını ya da etkinlikleri merak etmediğini belirtmişlerdir. Okul idarecilerinin resim, afiş, karikatür gibi yarışmalara teşvik edici davranışlar sergilemediğini belirtenlerin oranı ise %50'dir. Araştırma sonuçlarına paralel olarak, Yavuncu (2017)'nin araştırma sonuçları da okul idarecilerinin, müzik ve resimde yetenekli olan öğrencilerin yönlendirilmesinde branş öğretmenlerine yeteri kadar destek olmadıklarını göstermiştir.

Katılımcıların yaklaşık %33'ü idarecileri dışında veli, öğrenci ve diğer branş öğretmenlerinin olumsuz davranışlarıyla karşılaştığını belirtmiştir. Velilerin ilgisiz olması nedeniyle etkinliklere katılım noktasında öğrenciye izin vermemesi, öğrencilerin ders esnasında başka derslere çalışmak istemesi ve diğer branş öğretmenlerinin derse saygı duymaması, dersten öğrenci alması ve dersi alıp kendi dersini işlemek istemesi bu konuda yaşanan sorunlardır. Bu sonuçlar Parmaksız ve Gök (2018) ile Can ve Nikolayidis (2021)'in diğer branş öğretmenlerinin olumsuz tutumu, velilerin ilgisizliği ve iletişim kuramaması sonuçları ile paralellik göstermektedir. Ayrıca Göçmen (2014)'in velilerin görsel sanatlar dersine yönelik negatif tutumları olduğunu ortaya koyan araştırma bulguları da araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir.

Araştırmanın ikinci sorusu kapsamında katılımcılar, ders hakkında bilgi sahibi olmayan idarecilerin bu konudaki eksikliklerini ve olumsuz düşüncelerini gidermeye yönelik hizmet içi eğitimlerin artırılması gerektiğini belirtirken görsel sanatlar dersine dair olumsuz algıların iyileştirilmesi için ise öğrenci ve idarecilerin bilinçlendirilmesi, görsel sanatlar öğretmenlerinin derslerine sahip çıkması gerektiği, üniversite sınavına görsel sanatlar dersinden de sorular eklenmesi ve sanatsal etkinliklerin düzenlenmesini çözüm önerisi olarak sunmuşlardır. Katılımcılara göre toplantılarla, fikir alışverişleriyle, görüşmelerle, konuşmalarla, birlikte hareket ederek, karşılıklı anlayış ve saygıyla öğretmen ve idareciler arasında iletişim ve iş birliği iyileştirilebilir. Öğretmen, üstüne düşeni yapmalıdır. İdareciler derslerini işlemede onlara güvenmeli, her öğretmeni dinlemeli, onlara karşı tarafsız olmalıdır. Öğretmenlerin sorunlarını çözmeye çalışmalı ve ders için oluşan ihtiyaçlarını gidermelidir. Pashiardis ve Kafa (2022)'a göre idareciler, öğretmenlere karar alma sürecinde söz hakkı vererek işbirliğini ve girişimleri teşvik etmeli ve her bir öğretmene destek sağlamalıdır.

Katılımcılara göre resim, afiş, karikatür gibi katılım sağlanan yarışmalardan başarı elde edilmesi ve yarışmalara katılım sağlandığında idarecilere ödül verilmesi bunlara kayıtsız kalan idarecilerin dikkatini çekebilir. Sanatsal etkinliklere kayıtsız kalan idareciler için veli ve üst yöneticilerin etkinliklere katılım sağlaması ve onlar tarafından idarecilere olumlu dönütlerde bulunulması idarecilerin bu türden etkinliklere yönelik düşüncelerini değiştirmede etkili olabilir.

Yetenekli öğrencilere ilgisiz kalan idarecilerin dikkatinin öğrencilerin Türkiye'de sıralamada en üstte olan üniversiteleri kazanmasıyla çekilebileceği ayrıca öğretmenin de aktif olması ve idareciden kurs açmaları

yönünde talepte bulunması gerektiği belirtilmiştir. Müze, galeri, ören yeri gibi yerlere düzenlenen gezilere gereken ilgiyi göstermeyen veya yardım etmeyen idarecilerin harekete geçmesi konusunda çözüm önerisi olarak idarecilerin bilgilendirilmesi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın maddi destek sağlaması ve bu gezilerin okulun tanıtımı için kullanılması sunulmuştur.

Okulun fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve her okula atölye açılması, var olan atölyelerin iyileştirilmesi ve okullara maddi destek veya malzeme desteği sağlanması teknik sorunların çözümü için sunulan önerileridir. Atölye olmadığı için sınıfta ders işleyen öğretmenlerin yaşadığı gürültü ve kirlilik konuları için idarecilerin anlayış göstermesi ancak ders öğretmenin de bu sorunu en aza indirmek için önlemler alması gerektiği belirtilmiştir.

Bu sonuçlar ışığında görsel sanatlar dersinin daha sağlıklı ilerleyebilmesi adına sunulan öneriler aşağıda sıralanmıştır.

1. Görsel sanatlar derslerinin sağlıklı yürütülebilmesi için her okulda yeterli sayıda ve yeterli donanıma sahip atölyelerin olması önemlidir.
2. Görsel sanatlar öğretmenlerine, malzeme temininde harcanmak üzere her yıl bir bütçenin verilmesi, uygulama çalışmalarının sağlıklı yürütülebilmesini sağlayabilir.
3. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullara her yıl ödenek verilmesi maddi sıkıntılar nedeniyle yürütülemeyen müze, galeri, ören yeri gibi yerlere gezi ve gözlem etkinliklerinin gerçekleştirilmesini sağlayabilir.
4. Görsel sanatlar dersinin sınav müfredatlarına eklenmesi, öğrenci, veli ve okul idarecilerinin olumsuz bakış açılarını düzeltmede etkili olabilir.
5. Görsel sanatlar dersi için DYK açma hakkının tekrar aktif hâle getirilmesi ayrıca sınıf açmak için DYK'da 10, egzersizlerde genellikle 8 kişi ile sınırlandırılan sayının aşağıya düşürülmesi ilgili ve yetenekli öğrencilerin yetiştirilmesi için gerekli görülmektedir.
6. Okulların ortak kullanabileceği merkezi sergi alanlarının açılması veya bunların sayısının artırılması ve okulların düzenlediği sergilere velilerin katılımının sağlanması, sanata ve sanat eğitimine karşı var olan olumsuz bakış açılarını iyileştirmede etkili olabilir.
7. Hizmet içi eğitimler kapsamında, okul idarecileri ve diğer branş öğretmenlerine hitaben sanat ve sanat eğitimi konulu sempozyum, konferans, seminer gibi organizasyonların düzenlenmesi olumsuz düşünce ve davranışları iyileştirebilir.
8. Her il veya ilçede kültür sanat komisyonları kurularak okul idarecilerine bu komisyonlarda görev verilebilir. Sanatsal etkinliklerin düzenlenmesinde idarecilerin söz sahibi olmaları, olumsuz bakış açılarının ortadan kalkmasında etkili olabilir.
9. Görsel sanatlar öğretmenleri, her türlü olumsuz tutum ve davranışa karşı hazırlıklı olmalı ve dersine mutlaka sahip çıkmalıdır. Gerçekleştirilmesi gereken ders amaçları olduğunu unutmamalı ve dersini herhangi bir branştan önemsiz görmemelidir.
10. Görsel sanatlar öğretmenlerinin yurt içi veya yurt dışında sergi, müze, galeri, sempozyum veya konferans

gibi etkinliklere katılmaları, alanlarında daha ileri gidebilmelerini sağlayacağından kendilerine bu konuda olanak sağlanabilir. Ayrıca görsel sanatlar öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitimlerin artırılması faydalı da olacaktır.

Extended Abstract

Introduction

No lesson or its teacher takes precedence over others. Each one has its own specific purposes. They all aim to grow successful and useful individuals for society. At this point, the administrators, who are the most competent names in the school, should be aware of this fact and ensure each teacher feels valued without hurting, or offending, and always with a positive approach in a fair management understanding. However, administrators are expected to provide solutions to problems experienced in school, to be open to communication, and to meet the needs for the lesson in an effort to be more successful in increasing teachers' motivation and in reaching the goals of the lessons accordingly. On the other hand, administrators who are uninterested in visual arts courses, who do not have an understanding of their purpose and scope, and who have negative thoughts, are likely to exhibit behaviors that may turn into problems.

In this context, the research aims to determine the problems experienced by secondary school visual arts teachers about school administration while conducting their courses and the solutions for these problems. The research questions are:

1. What are the opinions of secondary school visual arts teachers about the problems they experience due to school administrators while conducting their courses?
2. What are the opinions of secondary school visual arts teachers regarding the solutions to the problems they experience due to school administrators while conducting their lessons?

Method

In the research, phenomenology (phenomenology) pattern, one of qualitative research methods, was used. The study group of the research consists of 12 visual arts teachers in secondary education, including 8 in the Midyat district of Mardin, 3 in the Nusaybin district and 1 in the Dargız district in the 2021-2022 academic year. The working group was determined by the purposeful sampling method. In accordance with ethical principles, instead of the identity of the participants in the study, "Ö1, Ö2, Ö3, ..." code forms are used. The interviewing method was used in the collection of data in the research. A semi-structured interview form consisting of 13 questions was used as a data collection tool. In the analysis of research data, the content analysis method was used.

Results

Due to lack of communication and misperception of the course, 75% of the participants believe that the school

administration does not have sufficient knowledge of visual arts lessons. Due to the fact that academic success is at the forefront, the visual arts course is seen as unnecessary, insignificant, or empty, and about 83% of the participants find the cultural view of the administrators negative.

About 83% of the participants have problems due to different technical reasons such as the absence of workshops in the school and the lack of materials needed in the process. Teachers who cannot organize trips to places such as museums, galleries, and ruins, attribute the reasons of their administration to the lack of financial support to a large extent.

About 58% of the participants stated that school administrations do not make incentive initiatives to recruit talented students, while about 33% said that their administrations do not participate in artistic activities in the school, and are not interested, helpful or curious about activities. The percentage of those who state that school administrations do not exhibit encouraging behaviours to competitions such as pictures, posters, cartoons is 50%.

The participants stated that in-service training should be increased to eliminate the deficiencies and negative thoughts of the administrations who do not have knowledge about the course, while students and administrators should be made aware of the visual arts lessons to improve their negative perceptions of visual arts class. They have also suggested the addition of questions from the visual arts course to the university entrance exam and the organization of artistic activities as a solution to these problems.

As a solution for the action of administrations that do not show the necessary interest or help organize the trips to places such as museums, galleries, ruins, etc., it was proposed to inform the administrations, provide financial support from the Ministry, and use these trips for the promotion of the school.

Improving the physical conditions of the school, opening workshops to each school, improving existing workshops, and providing financial support or material support to the schools are suggestions for the solution of technical problems. Since there is no workshop, it is stated that the administrations should show understanding for the sound and pollution issues experienced by teachers who teach in the classroom. Additionally, the teacher should take measures to minimize this.

Discussion

The technical problems experienced in the course within the scope of the research are the absence of a workshop in the school, the lack of equipment in the workshop, and material deficiencies. Depending on these, it has been determined that there are problems with the school administration on issues such as noise and pollution in the teaching of the course. While the physical facilities were not available in some schools, the indifference of the administration was seen as the reason

for the continuation of the mentioned problems. Looking at the studies of Yeşilyurt (2009) and Kartopu (2013), it has been determined that there are similar problems in technical issues. The fact that the problems identified in this research overlap with the data obtained in different studies brings to mind the idea that the technical problems of the visual arts course are similar throughout the country and at different education levels. Arslan (2015), in his research on visual arts teachers' mobbing experience and organizational commitment levels, described administrations' insensitive approaches, not seeing the lesson as equal to other lessons, and discriminating and mobbing teachers. Within the scope of this research, it has been determined that there are school administrations who see the visual arts course as empty, unnecessary, and unimportant.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Kaynaklar

- Arslan, D. (2012). *İlköğretim ikinci kademe görsel sanatlar dersi hakkında okul yöneticilerinin görüşleri: Ankara ili örneği* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Arslan, S. (2015). *İstanbul'da bulunan ortaokul kurumlarında görev yapan görsel sanatlar öğretmenlerinin mobbing (yıldırma) yaşama düzeyleri ile örgütsel bağlılık düzeylerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Aydın Üniversitesi.
- Artut, K. (2004). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri* (3. baskı). Anı Yayıncılık.
- Bakioğlu, A., & Gayık Asyalı, A. (2005). Rehber öğretmenlerin buldukları kariyer evrelerine göre okul yönetimini algılayışlarının niteliksel olarak incelenmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 21, 89-110.
- Bays, D. A., & Crockett J. B. (2007). Investigating instructional leadership for special education. *Exceptionality*, 15(3), 143-161. <https://doi.org/10.1080/09362830701503495>
- Can, E. (2010, 20-22 Mayıs). *İlköğretim okullarında görevli rehber öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların incelenmesi* [Tam metin, ss. 911-917]. 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Elazığ.
- Can, E., & Nikolayidis, U. (2021). Okul rehberlik hizmetleri: Bir durum çalışması, *Firat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 647-665. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.810831>
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (2. baskı). M. Bütün, & S. B. Demir (Çev. Ed.). Siyasal Kitabevi.
- Deniz, C. (2004). *Öğretmenlerin resim eğitiminin sorunlarına yaklaşımları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yakın Doğu Üniversitesi.

- Efland, A. D. (2002). *Art and cognition: Integrating the visual arts in the curriculum*. Teachers College.
- Eisner, E. W. (2003). The arts and the creation of mind. *Language Arts*, 80(5), 340-344. <https://www.jstor.org/stable/41483337?origin=JSTOR-pdf>
- Genç, S. (2019). Görsel sanatlar eğitimi neden önemlidir? B. A. Akbel (Ed.), *Görsel sanatlar eğitimi araştırmaları I* içinde (1. baskı, ss.79-87). Akademisyen Kitabevi.
- Göçmen, E. (2014). *Görsel sanatlar ders amaçlarının gerçekleşmesinde öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların incelenmesi (Ankara ili Gölbaşı ilçesi örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Gökay, M., & Özdemir, Ş. S. (2010). Görsel sanatlar (resim-iş) öğretmenlerinin motivasyonlarını etkileyen faktörler: Konya örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/55610>
- Greene, M. (1995). *Releasing the imagination: Essays on education, the arts and social change*. Jossey-Bass.
- Gurr, D., Drysdale, L., & Mulford, B. (2005). Successful principal leadership: Australian case studies. *Journal of Educational Administration*, 43(6), 539-551. <https://doi.org/10.1108/09578230510625647>
- Hallinger, P., & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. *The Elementary School Journal*, 86(2), 217-247.
- Kartopu, S. (2013). *Özel eğitim okullarında görev yapan görsel sanatlar dersi öğretmenlerinin mesleki sorunları* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Kırıçoğlu, O. T. (1991). *Sanatta eğitim: Görmek anlamak yaratmak* (1. baskı). Demircioğlu Matbaacılık.
- Kırıçoğlu, O. T. (2009). *Sanat kültür yaratıcılık: Görsel sanatlar ve kültür eğitimi öğretimi* (1. baskı). Pegem Akademi.
- Kırıçoğlu, O. T. (2015). *Sanat, kültür, yaratıcılık: Görsel sanatlar ve kültür eğitimi - öğretimi* (2. baskı). Pegem Akademi.
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2020). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management*, 40(1), 4-22. <https://doi.org/10.1080/13632434.2019.1596077>
- Mamur, N. (2015). Resim-iş (görsel sanatlar) öğretmen eğitimi "Müze Eğitimi ve Uygulamaları" dersinde görsel kültür kuramının kullanımı. *NWSA-Education Sciences*, 10(1), 29-53. <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2015.10.1.1C0631>
- MEB. (2018). *Görsel sanatlar dersi 9,10,11 ve 12. sınıflar öğretim programı*.
- Olgun, C. K. (2008). Nitel araştırmalarda içerik analizi tekniği. *Sosyoloji Notları 4-5*, 66-70.
- Özdemir, S., & Sezgin, F. (2002). Etkili okullar ve öğretim liderliği. *Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2(3), 266-282.
- Özsoy, V. (2003). *Görsel sanatlar eğitimi: Resim iş eğitiminin tarihsel ve düşünsel temelleri* (1. baskı). Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Özsoy, V., & Mamur, N. (2021). Öğretmen hizmet içi eğitiminde eleştirel görsel okuma yoluyla imgenin yeniden üretimi. *Eğitim ve Bilim*, 46(207), 355-373. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2021.9841>
- Özsoy, V., Mamur, N., Güntay, V., Sarıbaş, S., & Karagöz, İ. (2019). *Görsel kültür kuramının ilk ve ortaokul görsel sanatlar derslerine uygulanması rehber kitap*. Mim Reklam.
- Parmaksız, İ., & Gök, A. (2018). Okul psikolojik danışmanlarının psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin karşılaştıkları güçlükler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 247-265. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.359595>
- Pashiardis, P., & Kafa, A. (2022). Successful school principals in primary and secondary education: A comprehensive review

- of a ten-year research project in Cyprus. *Journal of Educational Administration*, 60(1), 41-55. <https://doi.org/10.1108/JEA-04-2021-0081>
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (3. baskı). M. Bütün & S.B. Demir (Çev. Ed.). Pegem Akademi.
- Serin, M. K., & Buluç, B. (2012). İlköğretim okul müdürlerinin öğretim liderliği davranışları ile öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18(3), 435-459. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10323/126581>
- Tabak, M. (2021). *Okul idarecileri ve özel eğitim öğretmenlerinin Özel Eğitim Programlarının uygulanmasında idareci-öğretmen iş birliğine yönelik görüşleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Trakya Üniversitesi.
- Toprak, M., Karakus, M., & Chen, J. (2023). Transformational school leadership: A systematic review of research in a centralized education system. *Journal of Educational Administration*, 61(5), 514-530. <https://doi.org/10.1108/JEA-10-2022-0185>
- Tuzgöl Dost, M., & Keklik, M. (2012). Alanda çalışanların gözünden psikolojik danışma ve rehberlik alanının sorunları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(23), 389-407.
- Yavuncu, D. (2017). *Sanat eğitimcilerine göre okul idarecilerinin sanat eğitimi derslerine yönelik tutumları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Yeşilyurt, L. E. (2009). *İlköğretim okullarındaki ikinci kademe görsel sanatlar dersi programının işlenişinde karşılaşılan temel sorunlar* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin.